

TURİST GÜVENLİĞİ: SERHAT İLLERİNİ ZİYARET EDENLER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Ercan İNCE¹

Araştırma Makalesi

Başvuru Tarihi: 20.10.2025

Kabul Tarihi: 13.02.2026

ÖZ

Turist güvenliği, çağdaş turizm literatüründe turistik bölgelerin sürdürülebilirliği ve rekabet gücünün korunmasında merkezi bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Klasik yaklaşımlarda daha çok suç, terör ve hırsızlık gibi dışsal tehditlerle ilişkilendirilen turist güvenliği, günümüzde psikolojik, fizyolojik, ontolojik ve dijital boyutları da içeren çok katmanlı bir yapıya evrilmiştir. Araştırmalar, turistlerin güvenlik algısının yalnızca nesnel risklerle değil, aynı zamanda medya, sosyal medya ve ziyaret edilen yerin imajı gibi öznel faktörlerle de şekillendiğini ortaya koymaktadır. Literatürde, güvenlik algısının seyahat noktası seçimi, seyahat deneyimi ve tekrar ziyaret etme niyeti üzerinde belirleyici olduğu vurgulanırken, dijitalleşmenin etkisiyle bilgi güvenliği gibi yeni kavramların da önemi giderek artmaktadır. Bu çalışmanın temel amacı, turist güvenliğini oluşturan psikolojik, fizyolojik, ontolojik güvenlik, kamuoyu risk iklimi gibi alt boyutların, güvenlik katılımı üzerindeki etkilerini analiz etmektir. Araştırma kapsamında, serhat illerine giden 219 turistten katılımıyla gerçekleştirilen anket verileri kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, cinsiyet, yaş ve eğitim gibi demografik değişkenlerin güvenlik katılımı üzerinde anlamlı farklılıklar yarattığını göstermektedir. Özellikle fizyolojik ve ontolojik güvenlik ile kamuoyu risk ikliminin, güvenlik katılımı üzerinde pozitif etkileri olduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, turist güvenliğinin sağlanmasında çok boyutlu ve bütüncül yaklaşımların benimsenmesi gerektiği, güvenlik politikalarının ise farklı demografik grupların ihtiyaçlarına göre çeşitlendirilmesinin önem taşıdığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Turist güvenliği, Risk ve Kriz İletişimi, Bütüncül Yaklaşım.

TOURIST SAFETY: A STUDY ON VISITORS TO BORDER PROVINCES

ABSTRACT

Tourist safety is regarded as a central element in maintaining the sustainability and competitiveness of tourist regions in contemporary tourism literature. While classical approaches have primarily associated tourist safety with external threats such as crime, terrorism, and theft, the concept has evolved into a multi-layered structure that now encompasses psychological, physiological, ontological, and digital dimensions. Research demonstrates that tourists' perceptions of safety are shaped not only by objective risks but also by subjective factors such as media, social media, and the image of the visited location. The literature emphasizes that safety perception is a decisive factor in the choice of travel destination, the travel experience, and the intention to revisit. Moreover, with the impact of digitalization, new concepts such as information security and meta-security have gained increasing importance. The main aim of this study is to analyze the effects of sub-dimensions namely psychological, physiological, ontological safety, public risk climate, and security participation on tourists' perceptions of safety and their experiences. The research utilizes survey data collected from 219 tourists visiting the border provinces. The findings indicate that demographic variables such as gender, age, and education create significant differences

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Iğdır Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, ercanince@igdir.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4821-8140

in safety perception and participation. In particular, physiological and ontological safety, as well as the public risk climate, were found to have positive effects on security participation. According to the research results, adopting multi-dimensional and holistic approaches is essential for ensuring tourist safety, and it is important that security policies are diversified according to the needs of different demographic groups. These findings provide significant contributions to security management and policy development processes in the tourism Sector

Keywords: Tourist safety, Risk and Crisis Communication, Holistic Approach.

GİRİŞ

Turist güvenliği, günümüz küresel turizm endüstrisinde seyahat noktalarının rekabet gücünü belirleyen temel unsurlardan biri olarak öne çıkmaktadır (Mansfeld & Pizam, 2006, ss. 207-209). Turistlerin ziyaret ettikleri bölgelerde karşılaşılabilecekleri fiziksel, psikolojik ve ekonomik risklere karşı korunmalarını ifade eden bu kavram, yalnızca bireysel düzeyde değil, aynı zamanda toplumsal ve ekonomik düzeyde de önemli sonuçlar doğurmaktadır (Tarlow, 2014, ss. 160-180). Güvenlik algısı, turistlerin seyahat edecekleri turistik merkezleri seçerken doğrudan etkili olan en önemli faktörlerden biri olup, turizm sektörünün sürdürülebilirliği ve turizm alanlarının uluslararası pazardaki konumları açısından kritik bir rol oynamaktadır (Reisinger & Mavondo, 2005).

Turist güvenliği kavramı, geleneksel olarak suç, terör, hırsızlık ve saldırı gibi dış tehditlerle ilişkilendirilmekle birlikte, günümüzde bu kapsam çok daha geniş bir perspektife ulaşmıştır (Tarlow, 2014, ss. 160-180). Sağlık hizmetlerine erişim, ulaşım güvenliği, gıda güvenliği, çevresel riskler, doğal afetlere karşı alınan önlemler ve acil durum yönetimi gibi unsurlar da turist güvenliğinin ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir (Mansfeld & Pizam, 2006, ss. 207-209). Bu durum, turizm bölgelerinin kriz yönetimi kapasitelerinin ve esnekliklerinin artırılmasını zorunlu kılmıştır. Literatürde turist güvenliği, bireylerin seyahat süresince kendilerini tehdit altında hissetmeden, psikolojik olarak rahat ve özgürce hareket edebilmeleri olarak tanımlanmaktadır (Reisinger & Mavondo, 2005, ss. 213-218). Bu bağlamda, turistlerin güvenlik algısı, yalnızca nesnel risklerle değil, aynı zamanda öznel değerlendirmelerle de şekillenmektedir (Floyd & Pennington-Gray, 2004, s. 1053). Medya haberleri, sosyal medya paylaşımları, turistik lokasyonun imajı ve geçmişte yaşanan olaylar, gezginlerin güvenlik algısını doğrudan etkilemektedir (Avraham, 2015, ss. 228-230).

Dolayısıyla, turizm yönetimi açısından güvenliğin sağlanması kadar, güvenlik algısının yönetilmesi de büyük önem taşımaktadır (Tarlow, 2014, ss. 160-180).

Turist güvenliğinin sağlanması, çok yönlü ve bütüncül bir yaklaşım gerektirmektedir (Mansfeld & Pizam, 2006, ss. 207-209). Yerel yönetimler, turizm işletmeleri, güvenlik birimleri ve sivil toplum kuruluşları arasında etkin bir iş birliği ve koordinasyonun sağlanması, güvenli bir seyahat ortamının oluşturulmasında temel bir gerekliliktir. Ayrıca, güvenlik politikalarının oluşturulmasında paydaş katılımının sağlanması, alınan önlemlerin etkinliğini artırmaktadır (Reisinger & Mavondo, 2005, ss. 215-218). Turistlere yönelik bilgilendirme faaliyetleri, acil durumlarda hızlı müdahale mekanizmalarının geliştirilmesi ve teknolojik yeniliklerin turist güvenliğinin artırılmasına katkı sağlamaktadır (Tarlow, 2014, ss. 167-169).

Turist güvenliği hem turistik merkezlerin cazibesini artırmakta hem de seyahat deneyiminin kalitesini yükseltmektedir (Avraham, 2015, s. 228). Güvenliğin sağlanamadığı uğrak noktalarında turist sayısında azalma, turizm gelirlerinde düşüş ve ziyaret edilen yerin imajında bozulma gibi olumsuz sonuçlar ortaya çıkabilmektedir (Floyd & Pennington-Gray, 2004, s. 1055). Bu nedenle, sürdürülebilir ve rekabetçi bir turizm sektörü için turist güvenliğinin sağlanması ve sürekli olarak geliştirilmesi, tüm paydaşların ortak sorumluluğu olarak değerlendirilmelidir (Mansfeld & Pizam, 2006, ss. 207-209).

Bu çalışmada, turist güvenliğinin psikolojik, fizyolojik ve ontolojik güvenlik ile kamuoyu risk iklimi gibi alt boyutlarının, güvenlik katılımına olan etkilerinin analiz edilmesi amaçlanmaktadır.

1. Kavramsal Çerçeve

Turist güvenliği, turizm faaliyetlerinin temelinde yer alan, çok boyutlu ve kapsamlı bir kavram olarak öne çıkmaktadır. Bu bağlamda algılanan fiziksel ve psikolojik riskler, destinasyon imajı, kamuoyu risk iklimi ve riskin sosyal güçlendirilmesi gibi unsurlar, turistlerin seyahat deneyimlerini şekillendiren başlıca faktörler arasında yer almaktadır (Xie vd., 2020, ss. 122-128). Psikolojik bir süreç olan risk algısı, turistlerin destinasyonda kendilerini emniyette hissetmelerini etkileyerek,

destinasyon imajının oluşumunda ve seyahat sonrası ziyaret memnuniyetinin belirlenmesinde kritik bir rol oynamaktadır (Xie vd., 2020, ss. 122-128). Güvenli bir ortamda bulunmak, turistlerin deneyimlerini olumlu yönde etkilerken, dijital ortamda paylaşılan güvenlik bilgileri ve sosyal medya içerikleri de psikolojik güvenlik üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.

Ontolojik güvenlik, bireylerin yaşamlarında süreklilik, istikrar ve anlam duygusu geliştirme ihtiyacını yansıtmaktadır. Seyahat eden bireyler için bu kavram, yalnızca fiziksel güvenliğin ötesinde, kimlik ve değerlerini tehdit etmeyen, öngörülebilir ve tutarlı sosyal ortamlarda bulunma arzusunu da kapsamaktadır (Giddens, 2009, ss. 220-224; Kinnvall vd., 2020). Dijital ortamda paylaşılan kültürel bilgiler ve toplumsal anlatılar, bireylerin ontolojik güvenlik algısını şekillendiren önemli unsurlar arasında yer almaktadır.

Fizyolojik güvenlik, bireylerin temel yaşam ihtiyaçlarının karşılanması ve fiziksel olarak kendilerini güvende hissetmeleri anlamına gelmektedir. Temiz suya, sağlıklı gıdaya, barınmaya, hijyen koşullarına ve sağlık hizmetlerine erişim gibi unsurlar, turistlerin seyahat deneyimlerinde huzur ve rahatlık hissini artırmaktadır (Maslow, 1943, s. 375; Reisinger & Mavondo, 2005, ss. 214-220).

Kamuoyu risk iklimi ise toplum genelinde belirli bir konuda algılanan risk düzeyini ve bu riskin toplumsal tartışmalara, davranışlara ve karar alma süreçlerine yansımalarını ifade etmektedir. Medya, sosyal medya ve dijital platformlarda paylaşılan haberler ve deneyimler, bireylerin güvenlik beklentilerini ve seyahat kararlarını doğrudan etkileyebilmektedir (Breakwell, 2014, ss. 1-11; Slovic, 2016, s. 178). Özellikle sağlık, güvenlik veya çevresel tehditler gibi konularda kamuoyunda oluşan risk iklimi hem fizyolojik hem de psikolojik güvenlik algılarını önemli ölçüde şekillendirmektedir.

Sosyal güvenlik boyutu ise turistlerin yerel halkla etkileşiminde ortaya çıkan sosyal uyum ve çatışma risklerini en aza indirmeye yöneliktir. Turistlerle yerel halk arasındaki olumlu etkileşim, kültürel anlayışı geliştirirken, olası çatışmaları ve turist deneyimi üzerindeki olumsuz etkileri azaltmaktadır. Sosyal güvenliğin sağlanması,

yerel halkın turizme bakış açısı ve kültürel normlarla uyumlu politikaların geliştirilmesiyle desteklenmektedir. Dijital ve bilgi güvenliği ise modern turizmde giderek daha fazla önem kazanmaktadır; kişisel verilerin korunması ve çevrimiçi işlemlerin güvenliği, turistlerin genel güvenlik algısını doğrudan etkilemektedir. Ayrıca, turistlere sunulan güncel ve doğru bilgiler, risk algısını azaltmakta ve psikolojik ile sosyal güvenliğin desteklenmesine katkı sağlamaktadır (Virkkula vd., 2024, ss. 580-588).

Tüm bu boyutların etkin yönetimi, turistlerin genel deneyimini iyileştirerek destinasyonların cazibesini artırmaktadır. Turist güvenliğinin sağlanmasında kamu kurumları, özel sektör ve yerel yönetimlerin iş birliği büyük önem taşımaktadır. Etkili bir güvenlik stratejisi hem turist memnuniyetini hem de destinasyonun sürdürülebilirliğini desteklemektedir (Gong & Schroeder, 2022, ss. 1-2; Virkkula vd., 2024; Xie vd., 2020, ss. 122-128).

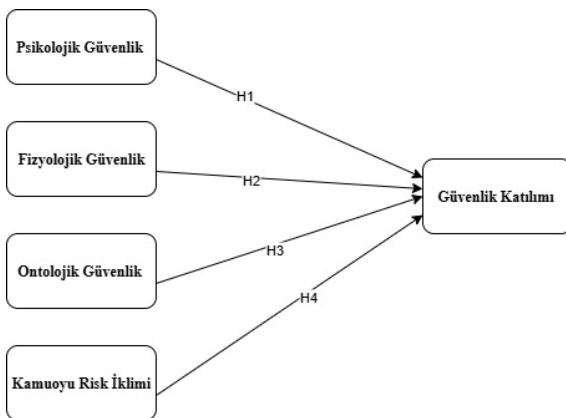
2.Yöntem

2.1. Çalışmanın Modeli ve Hipotezler

Bu çalışmada turistlerin psikolojik, fizyolojik, ontolojik güvenlik algıları ile kamuoyu risk iklimi algısının güvenlik katılımı üzerinde etkisinin araştırılması için oluşturulan model aşağıda sunulmuştur. Bu çalışma için İğdır Üniversitesi Etik Kurulu'ndan 2025 yılı, 17 sayılı karar ile etik onay alınmıştır.

Şekil 1

Araştırmanın Modeli

Araştırmanın modeli doğrultusunda kurulan hipotezler aşağıda ki gibidir;

H₁: Psikolojik güvenliğin güvenlik katılımı üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.

H₂: Fizyolojik güvenliğin güvenlik katılımı üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.

H₃: Ontolojik güvenliğin güvenlik katılımı üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.

H₄: Kamuoyu risk ikliminin güvenlik katılımı üzerinde anlamlı bir etkisi vardır.

2.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Bu çalışma, doğu ve güney sınırlarda yer alan serhat illerine (İğdır, Ağrı, Van, Hakkâri, Şırnak, Mardin, Şanlıurfa, Gaziantep, Kilis ve Hatay) turistik amaçlı ziyarette bulunan turistlerin güvenlik algıları ile ilgili düşüncelerini kapsamaktadır. Çalışmanın bu iller üzerinden yapılmasının temel amacı; Serhat illerinde turist güvenliğini etkileyen başlıca riskler arasında sınır geçişlerine bağlı düzensiz göç, kaçakçılık faaliyetleri, terör tehdidi, organize suçlar ve zaman zaman yaşanan toplumsal huzursuzluklar yer alması (Mansfeld & Pizam, 2006, ss. 207-209; Tarlow, 2014) ve ayrıca, bu bölgelerdeki güvenlik olayları, medyada daha fazla yer bularak, kamuoyunda risk algısını artırmasıdır (Avraham, 2015). Google Forms üzerinde hazırlanan anket formları, Mart 2025'de sosyal medya ağları ve iletişim araçları aracılığıyla paylaşılmaya başlanmış ve Haziran 2025'de sona ermiştir. Araştırmanın evrenini 2025 yılında ilgili illeri ziyaret eden ve İğdir'da ikamet eden turistler (N=500) oluşturmaktadır. Evren büyüklüğü dikkate alınarak, örneklem sayısına göre $\alpha=0.05$ örnekleme hatası için 219 kişiden veri toplanılması gerektiği hesaplanmıştır (Yazıcıoğlu & Erdoğan, 2004, ss. 49-50). Bu çalışmanın anket formunda Xie vd., (2025) tarafından geliştirilmiş ölçek kullanılmıştır. Anket analizlerinde Cronbach alpha değeri 0,820 hesaplanmış ve KMO değerinin 0,792 tespit edilmiştir. Ölçek, 7 Likert'li olup 34 ifadeden oluşmaktadır. Katılımcılara “Tamamen Katılmıyorum (1)” ile “Tamamen Katılıyorum (7)” arasında değişen yanıt seçenekleri sunulmuştur.

3. Bulgular

3.1. Geçerlilik ve Güvenilirlik Analizi Sonuçları

Bu çalışmada, değişkenler arasındaki nedensel ilişkileri analiz etmek amacıyla AMOS 21 ve SPSS 25 istatistiksel yazılım programlarından yararlanılmıştır. Analizler kapsamında yapısal eşitlik modellemesi (SEM) uygulanmıştır. Ölçüm modelinin geçerlilik ve güvenilirliğini sağlamak için değişkenlerin özellikleri, yani Cronbach Alfa (CA), Bileşik Güvenilirlik (CR) ve Ortalama Varyans Açıklaması (AVE) değerleri detaylı biçimde değerlendirilmiştir.

Elde edilen bulgular Tablo 1’de sunulmaktadır. Tüm yapılar için Cronbach Alfa değerlerinin 0.80’in üzerinde olması, ölçeklerin yüksek iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermektedir (Hair vd., 2018, ss. 120-125). Benzer şekilde, Bileşik Güvenilirlik değerlerinin 0.80’in üzerinde bulunması, yapıların güvenilirliğinin oldukça yüksek olduğunu ortaya koymaktadır. Ortalama Varyans Açıklaması değerlerinin ise tüm yapılar için 0.50’in üzerinde olması, yakınsak geçerliliğin sağlandığını göstermektedir. Sonuç olarak, yapılan analizler ölçüm modelinin hem güvenilir hem de geçerli olduğunu ve incelenen yapıların birbirinden anlamlı şekilde ayrıştığını ortaya koymaktadır (Armutcu & Tan; Fornell & Larcker, 1981, ss. 382-388; Hair vd., 2018, ss. 120-125).

Tablo 1

Güvenilirlik ve Geçerlilik Analizi

Boyutlar	α	CR	AVE
Psikolojik Güvenlik	0,874	0,865	0,617
Fizyolojik Güvenlik	0,892	0,913	0,726
Ontolojik Güvenlik	0,803	0,861	0,610
Kamuoyu Risk İklimi	0,858	0,904	0,702
Güvenlik Katılımı	0,939	0,956	0,845

3.2. Faktör Yükleri ve Model Uyum Sonuçları

Tablo’ya göre, faktör yüklerinin 0,696 ile 0,932 arasında değiştiği görülmektedir. Bu yüksek faktör yükleri, ölçek maddelerinin ilgili yapıları güçlü bir şekilde temsil ettiğini ve yakınsak geçerliliğin sağlandığını göstermektedir (Hair vd., 2017, s. 120-125).

Modelin uyum iyiliği indeksleri incelendiğinde, RMSEA değerlerinin 0,000 ile 0,077 arasında değiştiği ve bu aralığın modelin mükemmel ve kabul edilebilir düzeyde uyuma sahip olduğunu gösterdiği anlaşılmaktadır (Schermelleh-Engel vd., 2003, ss. 23-28). Benzer şekilde, GFI değerlerinin 0,990 ile 0,999 arasında olması, modelin veriye çok iyi uyduğunu göstermektedir (Jöreskog & Sörbom, 1993). X^2/df oranlarının 0,304 ile 2,29 arasında değişmesi de modelin veriye iyi uyum sağladığını desteklemektedir (Kline, 2016). Ayrıca, CFI değerlerinin 0,990 ile 1,000 arasında olması, modelin mükemmel düzeyde uyum gösterdiğini ortaya koymaktadır (Bentler, 1990, ss. 238-246). Tüm bu sonuçlara göre, ölçüm modelinin hem geçerli hem de güvenilir olduğu ve modelin veriye çok iyi uyum sağladığı söylenebilir.

Tablo 2**Faktör Yükleri ve Model Uyumu**

Boyutlar	Faktör Yüğü	RMSEA	GFI	X^2/df	CFI
Psikolojik Güvenlik					
PG1	,766	0,000	0,999	0,304	1,000
PG2	,835				
PG3	,785				
PG4	,756				
Fizyolojik Güvenlik					
FG1	,839	0,072	0,991	2,126	0,995
FG2	,855				
FG3	,816				
FG4	,897				
Ontolojik Güvenlik					
OG1	,798	0,076	0,998	2,248	0,990
OG2	,777				
OG3	,696				
OG4	,846				
OG5	,627				
Kamuoyu Risk İklimi					
KR1	,800				
KR2	,883				

KR3	,837	0,061	0,992	1,805	0,996
KR4	,830				
Güvenlik Katılımı					
GK1	,881				
GK2	,932	0,077	0,990	2,293	0,997
GK3	,932				
GK4	,931				

3.3. Tanımlayıcı İstatistik Analiz Sonuçları

Araştırmaya katılanların demografik özellikleri incelendiğinde, katılımcıların %63,9'unun erkek, %36,1'inin ise kadın olduğu görülmektedir. Yaş dağılımına bakıldığında, en büyük grubu %32,4 ile 36-45 yaş aralığındaki bireyler oluştururken, bunu %25,6 ile 26-35 yaş grubu ve %22,8 ile 46-55 yaş grubu takip etmektedir. 18-25 yaş aralığındaki katılımcıların oranı %11,9, 56 ve üzeri yaş grubunun oranı ise %7,3'tür. Eğitim düzeyine göre dağılımda, katılımcıların yaklaşık yarısı (%47,9) lisans mezunudur. Lise mezunlarının oranı %17,4, ön lisans mezunlarının oranı %11,9, ortaokul ve altı eğitim düzeyine sahip olanların oranı ise %5,0'dır. Meslek grupları incelendiğinde, katılımcıların büyük çoğunluğunu devlet memurları (%59,8) oluşturmaktadır. Serbest meslek sahiplerinin oranı %27,9, öğrencilerin oranı %10,0 ve araştırmacıların oranı ise %2,3'tür. Son 12 ayda seyahat sıklığına bakıldığında, katılımcıların %34,2'si yılda 2-3 kez seyahat ettiğini belirtmiştir. Yılda 4-5 kez seyahat edenlerin oranı %24,7, yalnızca bir kez seyahat edenlerin oranı %16,4, 6-9 kez seyahat edenlerin oranı %11,9 ve 10 veya daha fazla seyahat edenlerin oranı ise %12,8'dir.

Tablo 3

Demografik Durum

Cinsiyet	Frekans	Yüzde
Kadın	79	36,1
Erkek	140	63,9
Yaş		
18-25	26	11,9
26-35	56	25,6

36-45	71	32,4
46-55	50	22,8
56 ve Üzeri	16	7,3
Eğitim Durumu		
Ortaokul ve Altı	11	5,0
Lise	38	17,4
Ön lisans	26	11,9
Lisans	105	47,9
Meslek		
Öğrenci	22	10,0
Serbest Meslek	61	27,9
Devlet Memuru	131	59,8
Araştırmacı	5	2,3
Son 12 Ayda Seyahat Sıklığı		
1	36	16,4
2-3	75	34,2
4-5	54	24,7
6-9	26	11,9
10 ve Üzeri	28	12,8

3.4. Gruplar Arası Farklılıkların İstatistiksel Analizi

Değişkenler arasındaki anlamlı farklılıkların belirlenmesinde hangi istatistiksel testlerin uygulanacağına karar vermek amacıyla normallik analizleri yapılmıştır. Normallik analizlerinin sonuçları Tablo 4’de sunulmuştur. Büyüköztürk’ün 2013 yılında belirttiği ölçütlere göre, çarpıklık ve basıklık değerlerinin eksi üç ile artı üç arasında olması, verilerin normal dağıldığını göstermektedir. Bu doğrultuda, analizlerde parametrik testler olan t-testi ve ANOVA kullanılmıştır.

Tablo 4

Normallik Testi Sonuçları

Değişkenler	Skewness	Kurtosis
Psikolojik Güvenlik	,386	-,540
Fizyolojik Güvenlik	-,733	-,022
Ontolojik Güvenlik	-,391	-,402
Kamuoyu Risk İklimi	,125	-,605
Güvenlik Katılımı	-,420	-,568

İkili gruplardan oluşan demografik değişkenleri ile psikolojik güvenlik, fizyolojik güvenlik, ontolojik güvenlik, kamuoyu risk iklimi ve güvenlik katılımı arasındaki farklılıkları incelemek amacıyla yapılan t-testi analizleri sonucunda, anlamlı farklılık gösteren gruplar aşağıda belirtilmiştir.

- ✓ Cinsiyet ile Kamuoyu risk iklimi algısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Bu anlamlı farklılık kadın katılımcılardan (ort 3,82) kaynaklanmaktadır. Başka bir ifade ile kadın katılımcıların kamuoyu risk iklimi algılama düzeyleri erkeklere göre daha yüksektir.
- ✓ Cinsiyet ile fizyolojik güvenlik algısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Bu anlamlı farklılık erkek katılımcılardan (ort 5,48) kaynaklanmaktadır. Başka bir ifade ile erkek katılımcıların fizyolojik güvenlik algılama düzeyleri kadınlara göre daha yüksektir.
- ✓ Cinsiyet ile ontolojik güvenlik algısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Bu anlamlı farklılık erkek katılımcılardan (ort 5,09) kaynaklanmaktadır. Başka bir ifade ile erkek katılımcıların ontolojik güvenlik algılama düzeyleri kadınlara göre daha yüksektir.
- ✓ Cinsiyet ile güvenlik katılımı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Bu anlamlı farklılık erkek katılımcılardan (ort 5,09) kaynaklanmaktadır. Başka bir ifade ile erkek katılımcıların güvenlik katılımı algılama düzeyleri kadınlara göre daha yüksektir.

İkiden fazla grup arasında farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan ANOVA analizi sonucunda, anlamlı farklılık gösteren gruplar aşağıda sunulmuştur.

- ✓ Yaş ile psikolojik güvenlik algısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.
- ✓ Eğitim durumu ile kamuoyu risk iklimi algısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.
- ✓ Eğitim durumu ile fizyolojik güvenlik algısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.
- ✓ Eğitim durumu ile güvenlik katılımı algısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

ANOVA analizleri sonucunda tespit edilen anlamlı farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını belirlemek amacıyla gerçekleştirilen “Games-Howell Post Hoc” testi sonuçları Tablo 5’de sunulmuştur.

Tablo 5

Games-Howell Post Hoc Testi

		Grup	Grup	Ort. Fark	p
Yaş	PG	26-35	- 46-55	1,01018*	,004
		Ortaokul ve Altı	- Ön lisans	-1,16696*	
Eğitim Durumu	KRI	Ön lisans	Ortaokul ve Altı	1,16696*	,028
		Lisans	Yüksek Lisans	,63626*	
	Yüksek Lisans	Ön lisans	-,63626*		
	FG	Lise	- Ön lisans	-,84059*	,046
		Lise	- Yüksek lisans	-,74443*	
		Ön lisans	- Lisans	,60293*	
	GK	Lisans	- Yüksek lisans	-,50678*	
		Ön lisans	- Lisans	1,26419*	,001
		Yüksek Lisans	- Lisans	,94048*	

Tablo 5’ deki sonuçlara göre;

- ✓ 26-35 yaş aralığında ki katılımcıların psikolojik güvenlik algısı ortalaması 3,66 iken 46-55 yaş aralığında ki katılımcıların ortalaması 2,65’dir. Buna göre 26-35 yaş aralığındaki katılımcıların psikolojik güvenlik algıları daha fazladır.
- ✓ Kamuoyu risk iklimi algısı ortalamaları eğitim düzeyine göre farklılık göstermektedir. Ortaokul ve altı mezunlarının algı ortalaması 2,97 iken, yüksek

lisans mezunlarında bu değer 3,02, lise mezunlarında 3,52, lisans mezunlarında 3,66 ve ön lisans mezunlarında ise 4,14 olarak tespit edilmiştir. Bu bulgular doğrultusunda, ön lisans mezunlarının kamuoyu risk iklimi algısının diğer eğitim düzeylerine kıyasla daha yüksek olduğu görülmektedir.

- ✓ Fiziksel güvenlik algısı ortalamaları eğitim düzeyine göre farklılık göstermektedir. Lise mezunlarının algı ortalaması 4,96 iken, ortaokul ve altı mezunlarında bu değer 5,20, lisans mezunlarında 5,21, yüksek lisans mezunlarında 5,71 ve ön lisans mezunlarında ise 5,80 olarak tespit edilmiştir. Bu bulgular doğrultusunda, ön lisans mezunlarının fiziksel güvenlik algısının diğer eğitim düzeylerine kıyasla daha yüksek olduğu görülmektedir.
- ✓ Güvenlik katılımı algısı ortalamaları eğitim düzeyine göre farklılık göstermektedir. Lisans mezunlarının algı ortalaması 4,47 iken yüksek lisans mezunlarında bu değer 5,04 ve ön lisans mezunlarında 5,74 olarak tespit edilmiştir. Bu bulgular doğrultusunda, ön lisans mezunlarının güvenlik katılımı algısının diğer eğitim düzeylerine kıyasla daha yüksek olduğu görülmektedir.

3.5. Korelasyon Analizi Bulguları

Araştırmada kullanılan ölçeklerin güvenilirlik ve geçerlilik analizlerinin yapılması, faktör yapılarının ve ölçek maddelerinin ayrıntılı olarak açıklanmasının ardından, Tablo 6'da çalışmada yer alan değişkenler arasındaki korelasyon analizine ilişkin katsayılar sunulmuştur.

Tablo 6

Korelasyon Analizi

		1	2	3	4	5
1	KRİ	1	,401**	-,099	-,088	,072
2	PG	,401**	1	-,400**	-,262**	-,158*
3	FG	-,099	-,400**	1	,553**	,360**
4	OG	-,088	-,262**	,553**	1	,449**
5	GK	,072	-,158*	,360**	,449**	1

Korelasyon matrisinden elde edilen analiz sonuçlarına göre;

- ✓ Kamuoyu risk iklimi ile psikolojik güvenlik arasında pozitif ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır ($r = 0,401$, $p < 0.01$). Bu, kamuoyu risk iklimi algısı arttıkça psikolojik güvenlik algısının da arttığını göstermektedir.
- ✓ Psikolojik güvenlik ile fizyolojik güvenlik arasında negatif ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki vardır ($r = -0,400$, $p < 0.01$). Yani psikolojik güvenlik arttıkça fizyolojik güvenlik algısı azalma eğilimindedir.
- ✓ Psikolojik güvenlik ile ontolojik güvenlik arasında negatif ve düşük düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($r = -0,262$, $p < 0.01$).
- ✓ Psikolojik güvenlik ile güvenlik katılımı arasında negatif ve zayıf bir ilişki vardır ($r = -0,158$, $p < 0.05$).
- ✓ Fizyolojik güvenlik ile ontolojik güvenlik arasında pozitif ve güçlü bir ilişki bulunmaktadır ($r = 0,553$, $p < 0.01$). Fizyolojik güvenlik algısı arttıkça ontolojik güvenlik algısı da artmaktadır.
- ✓ Fizyolojik güvenlik ile güvenlik katılımı arasında pozitif ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki vardır ($r = 0,360$, $p < 0.01$).
- ✓ Ontolojik güvenlik ile güvenlik katılımı arasında pozitif ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($r = 0,449$, $p < 0.01$).

Bunun dışında, kamuoyu risk iklimi ile fizyolojik güvenlik, ontolojik güvenlik ve güvenlik katılımı arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p > 0.05$).

3.6. Yapısal Eşitlik Modellemesi Yoluyla Hipotez Testleri

Araştırma hipotezleri, çalışmada oluşturulan yapısal model aracılığıyla test edilmiştir. İlk olarak, Şekil 2’de gösterildiği üzere H_1 hipotezi (Psikolojik güvenlik → Güvenlik katılımı) değerlendirilmiş; ancak psikolojik güvenliğin güvenlik katılımı üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi olmadığı belirlenmiştir ($\beta = -0,061$; $p > 0,05$).

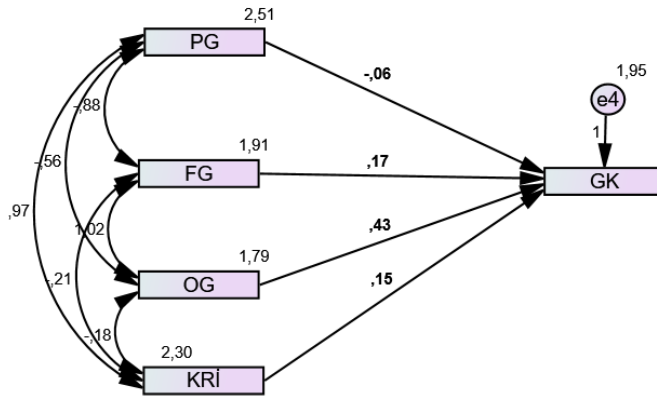
Bununla birlikte, H_2 hipotezi (Fizyolojik güvenlik → Güvenlik katılımı) analiz edilmiş ve fizyolojik güvenliğin güvenlik katılımı üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkisi

olduğu tespit edilmiştir ($\beta = 0,173$; $p < 0,05$). Ardından, H₃ hipotezi (Ontolojik güvenlik → Güvenlik katılımı) test edilmiş ve ontolojik güvenliğin güvenlik katılımı üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkisinin bulunduğu ortaya konmuştur ($\beta = 0,432$; $p < 0,05$). Son olarak, H₄ hipotezi (Kamuoyu risk iklimi → Güvenlik katılımı) incelenmiş ve kamuoyu risk ikliminin güvenlik katılımı üzerinde anlamlı ve pozitif bir etkisi olduğu belirlenmiştir ($\beta = 0,150$; $p < 0,05$).

Bu bulgular, fizyolojik güvenlik, ontolojik güvenlik ve kamuoyu risk iklimi değişkenlerinin güvenlik katılımı üzerinde anlamlı ve pozitif etkilerinin bulunduğunu, ancak psikolojik güvenliğin bu değişken üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığını göstermektedir.

Şekil 2

YEM Modeli ve Hipotez Testleri

SONUÇ

Araştırma örnekleminin demografik özellikleri incelendiğinde, katılımcıların çoğunluğunu erkekler, 36-45 yaş aralığındaki bireyler ve lisans mezunları oluşturmaktadır. Mesleki dağılımda ise devlet memurları belirgin bir çoğunluk göstermektedir. Seyahat sıklığı açısından değerlendirildiğinde, katılımcıların en büyük kısmı yılda 2-3 kez seyahat ettiğini belirtmiştir. Bu bulgular, örneklemin ağırlıklı olarak orta yaş grubunda, yüksek eğitim düzeyine sahip ve kamu sektöründe çalışan bireylerden oluştuğunu göstermektedir.

Elde edilen bulgular, katılımcıların cinsiyet, yaş ve eğitim düzeyi gibi demografik özelliklerinin kamuoyu risk iklimi algısı, güvenlik algısının çeşitli boyutları ve güvenlik katılımı üzerinde anlamlı farklılıklar yarattığını göstermektedir. Özellikle, kadın katılımcıların kamuoyu risk iklimi algısı daha yüksek iken, erkek katılımcıların fizyolojik ve ontolojik güvenlik ile güvenlik katılımı algıları daha yüksek bulunmuştur. Ayrıca, eğitim düzeyi arttıkça kamuoyu risk iklimi, fizyolojik güvenlik ve güvenlik katılımı algılarında anlamlı farklılıklar ortaya çıkmakta; ön lisans mezunlarının bu algı düzeylerinde diğer gruplara kıyasla daha yüksek değerlere sahip olduğu görülmektedir. Yaş grupları açısından ise, 26-35 yaş aralığındaki katılımcıların psikolojik güvenlik algısının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlar, demografik değişkenlerin güvenlik algısı ve katılımı üzerinde önemli bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Araştırmada incelenen değişkenler arasında anlamlı ve çeşitli düzeylerde ilişkiler tespit edilmiştir. Özellikle psikolojik, fizyolojik ve ontolojik güvenlik boyutlarının birbirleriyle ve güvenlik katılımı ile olan ilişkileri dikkat çekicidir. Bulgular, güvenlik algısının çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu ve bireylerin güvenlik katılımı düzeylerinin, farklı güvenlik algıları ile anlamlı şekilde ilişkili olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, kamuoyu risk iklimi algısının yalnızca psikolojik güvenlik ile anlamlı bir ilişki göstermesi, bu değişkenin diğer güvenlik boyutları üzerindeki etkisinin sınırlı olabileceğine işaret etmektedir. Elde edilen sonuçlar, güvenlik algısının ve katılımının anlaşılmasında çoklu faktörlerin birlikte değerlendirilmesinin önemini ortaya koymaktadır.

Araştırma kapsamında, fizyolojik güvenlik, ontolojik güvenlik ve kamuoyu risk iklimi değişkenlerinin güvenlik katılımı üzerinde anlamlı ve pozitif etkilerinin bulunduğu belirlenmiştir. Bu durum, bireylerin güvenlik katılımı düzeylerinin, hem kişisel güvenlik algıları hem de toplumsal risk iklimi algıları tarafından şekillendiğini göstermektedir. Diğer yandan, psikolojik güvenliğin güvenlik katılımı üzerinde anlamlı bir etkisinin bulunmaması, bu boyutun güvenlik katılımı açısından belirleyici bir unsur olmadığını düşündürmektedir. Sonuç olarak, güvenlik katılımının artırılmasında özellikle fizyolojik ve ontolojik güvenlik algılarının güçlendirilmesi ile kamuoyu risk ikliminin dikkate alınmasının önemli olduğu söylenebilir. Bu bulgular,

güvenlik politikalarının ve uygulamalarının bireylerin çok boyutlu güvenlik algılarını gözetererek tasarlanmasının gerekliliğine işaret etmektedir.

Öneriler

- ✓ Bireylerin temel ve varoluşsal güvenlik ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik hizmetlerin erişilebilirliği artırılmalı, güvenli yaşam alanları oluşturulmalı ve toplumsal dayanışma teşvik edilmelidir.
- ✓ Toplumsal risk algısının yönetilmesi için kamuoyuna yönelik açık, doğru ve zamanında bilgilendirme yapılmalı; risk iletişimi stratejileri geliştirilerek toplumsal güven artırılmalıdır.
- ✓ Güvenlik uygulamaları ve politikaları, farklı demografik grupların ihtiyaçlarına uygun şekilde çeşitlendirilmeli; özellikle kadınlar ve farklı yaş grupları için özel stratejiler geliştirilmelidir.
- ✓ Güvenlik katılımını teşvik etmek için toplumun tüm kesimlerini kapsayan, eşitlikçi ve erişilebilir güvenlik politikaları geliştirilmelidir.

KAYNAKÇA

- Armutcu, B., & Tan, M. F. (2023). A study on intentions of Generation Z consumers to buy recyclable products,. 4(2).
- Avraham, E. (2015). Destination image repair during crisis: Attracting tourism during the Arab Spring uprisings. *Tourism Management*, 47, 224-232. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2014.10.003>
- Bentler, P. M. (1990). Comparative fit indexes in structural models. *Psychological Bulletin*, 107(2), 238-246. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.107.2.238>
- Breakwell, G. M. (2014). *The Psychology of Risk* (2. bs.). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9781139061933>
- Floyd, M. F., & Pennington-Gray, L. (2004). Profiling risk perceptions of tourists. *Annals of Tourism Research*, 31(4), 1051-1054. <https://doi.org/10.1016/j.annals.2004.03.011>
- Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). Structural Equation Models with Unobservable Variables and Measurement Error: Algebra and Statistics. *Journal of Marketing Research*, 18(3), 382-388. <https://doi.org/10.1177/002224378101800313>
- Giddens, A. (2009). *Modernity and self-identity: Self and society in the late modern age* (Reprint). Polity Press.
- Gong, Y., & Schroeder, A. (2022). A systematic literature review of data privacy and security research on smart tourism. *Tourism Management Perspectives*, 44, 101019. <https://doi.org/10.1016/j.tmp.2022.101019>

- Hair, J. F., Sarstedt, M., Ringle, C. M., & Gudergan, S. (2018). *Advanced issues in partial least squares structural equation modeling*. SAGE.
- Jöreskog, K. G., & Sörbom, D. (1993). *LISREL 8: Structural equation modeling with the SIMPLIS command language* (5. print., with foreword and computer exercises). SSI Scientific Software Internat.
- Kinnvall, C., Manners, I., & Mitzen, J. (Ed.). (2020). *Ontological Insecurity in the European Union* (1. bs.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780429264375>
- Kline, R. B. (2016). *Principles and practice of structural equation modeling* (Fourth edition). The Guilford Press.
- Mansfeld, Y., & Pizam, A. (2006). *Tourism, Security and Safety: From Theory to Practice* (1st ed). Routledge.
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370-396. <https://doi.org/10.1037/h0054346>
- Reisinger, Y., & Mavondo, F. (2005). Travel Anxiety and Intentions to Travel Internationally: Implications of Travel Risk Perception. *Journal of Travel Research*, 43(3), 212-225. <https://doi.org/10.1177/0047287504272017>
- Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H., & Müller, H. (2003). Evaluating the Fit of Structural Equation Models: Tests of Significance and Descriptive Goodness-of-Fit Measures. <https://doi.org/10.23668/PSYCHARCHIVES.12784>
- Slovic, P. (2016). The Perception of Risk. İçinde R. J. Sternberg, S. T. Fiske, & D. J. Foss (Ed.), *Scientists Making a Difference* (1. bs., ss. 179-182). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9781316422250.040>
- Tarlow, P. E. (2014). *Tourism security: Strategies for effectively managing travel risk and safety*. Butterworth-Heinemann is an imprint of Elsevier.
- Virkkula, M., Hokkanen, L., & Häkkinen, J. (2024). Making Visitors Feel Safe: Design Students' Perspectives on Safety Concerns when Designing Future Tourism Services for North. *Global sustainable tourism conference Academic symposium*.
- Xie, C., Huang, Q., Lin, Z., & Chen, Y. (2020). Destination risk perception, image and satisfaction: The moderating effects of public opinion climate of risk. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 44, 122-130. <https://doi.org/10.1016/j.jhtm.2020.03.007>
- Xie, C., Wang, M., Zhang, J., Huang, S. S., & Yu, J. (2025). The tourist metasafety framework (TMF): Toward a holistic understanding of tourist safety. *Tourism Management*, 107, 105071. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2024.105071>
- Yazıcıoğlu, Y., & Erdoğan, S. (2004). *Spss Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Detay Yayıncılık.

Extended Abstract

Research Background & Aim

Tourist safety stands out as one of the key factors determining the competitiveness of travel destinations in today's global tourism industry (Pizam & Mansfeld, 2006, pp. 207-209). This concept, which refers to protecting tourists from the physical, psychological, and economic risks they may encounter in the regions they visit, has significant consequences not only at the individual level but also at the social and economic levels (Tarlow, 2014, pp. 160-180). The perception of safety is one of the most important factors directly influencing tourists' choice of tourist destinations and plays a critical role in the sustainability of the tourism sector and the position of tourism destinations in the international market (Reisinger & Mavondo, 2005).

The concept of tourist safety has traditionally been associated with external threats such as crime, terrorism, theft, and assault, but today this scope has broadened significantly (Tarlow, 2014, pp. 160-180). Access to healthcare, transportation safety, food safety, environmental risks, measures taken against natural disasters, and emergency management have also become integral parts of tourist safety (Pizam & Mansfeld, 2006, pp. 207-209). This situation has necessitated an increase in the crisis management capacities and flexibility of tourism regions. In the literature, tourist safety is defined as individuals being able to move around psychologically comfortable and freely without feeling threatened during their travels (Reisinger & Mavondo, 2005, pp. 213-218). In this context, tourists' perception of safety is shaped not only by objective risks but also by subjective assessments (Floyd & Pennington-Gray, 2004, p. 1053). Media reports, social media posts, the image of the tourist location, and past events directly influence travelers' perception of safety (Avraham, 2015, pp. 228-230). Therefore, from a tourism management perspective, managing the perception of safety is as important as ensuring safety (Tarlow, 2014, pp. 160-180).

This study covers the perceptions of tourists visiting the border provinces (İğdır, Ağrı, Van, Hakkâri, Şırnak, Mardin, Şanlıurfa, Gaziantep, Kilis, and Hatay) located on the eastern and southern borders regarding their sense of security. The main purpose of conducting this study in these provinces is that the main risks affecting tourist safety

in border provinces include irregular migration related to border crossings, smuggling activities, terrorist threats, organized crime, and occasional social unrest (Pizam & Mansfeld, 2006, pp. 207-209; Tarlow, 2014) and also because security incidents in these regions receive more media coverage, increasing the perception of risk among the public (Avraham, 2015).

Methodology

Survey forms created on Google Forms were shared via social media networks and communication tools starting in March 2025 and concluded in June 2025. The population of the study consists of tourists who visited the relevant provinces in 2025 and reside in Iğdır (N=500). Considering the population size, it was calculated that data should be collected from 219 people for a sampling error of $\alpha=0.05$ (Yazıcıoğlu and Erdoğan, 2004:49-50). The scale developed by Xie et al. (2025) was used in the questionnaire form of this study. In the survey analysis, the Cronbach alpha value was calculated as 0.820 and the KMO value was determined as 0.792. The scale consists of 34 statements on a 7-point Likert scale. Participants were given response options ranging from “Strongly Disagree (1)” to “Strongly Agree (7)”. In this study, AMOS 21 and SPSS 25 statistical software programs were used to analyze the causal relationships between variables. Structural equation modeling (SEM) was applied within the scope of the analyses. To ensure the validity and reliability of the measurement model, the properties of the variables, namely Cronbach's Alpha (CA), Composite Reliability (CR), and Average Variance Explained (AVE) values, were evaluated in detail.

Findings

The majority of participants were men (63.9%), individuals aged 36-45 (32.4%), and college graduates (47.9%). From a professional perspective, a large portion of the sample were civil servants (59.8%). When examining travel habits, it was found that participants most frequently preferred to travel 2-3 times a year (34.2%). Research findings indicate that gender plays a decisive role in perceptions of security and risk. The main results obtained from the analyses are as follows: Comparisons based on gender revealed that female participants perceived the public risk climate to be higher

than male participants. However, it was determined that male participants' perception levels were statistically significantly higher than women's in terms of physiological security, ontological security, and security participation. In summary, while women show a tendency to be more sensitive to risk factors, men score higher in terms of both physical and existential security perceptions and participation in the process.

Conclusion & Discussion

The findings indicate that participants' demographic characteristics, such as gender, age, and education level, create significant differences in their perceptions of public risk climate, various dimensions of security perception, and security participation. Specifically, female participants had a higher perception of public risk climate, while male participants had higher perceptions of physiological and ontological security and security participation. Furthermore, as the level of education increases, significant differences emerge in perceptions of public risk climate, physiological security, and security participation; associate degree graduates were found to have higher values in these perception levels compared to other groups. In terms of age groups, participants aged 26-35 were found to have a higher perception of psychological security. These results reveal that demographic variables play an important role in security perception and participation. Significant and varied levels of relationships were identified among the variables examined in the study. Within the scope of the research, it was determined that physiological security, ontological security, and public opinion risk climate variables have a significant and positive effect on security participation. This situation shows that individuals' levels of security participation are shaped by both their personal security perceptions and their perceptions of the social risk climate.

Çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.